2025/1269

10.7.2025

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2025/1269

ze dne 6. května 2025,

kterým se stanoví doplňující pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o Elektronický systém pro zemědělské necelní formality („ELAN“) ke sledování a řízení obchodu se zemědělskými produkty a trhu s nimi

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ([1]), a zejména na čl. 223 odst. 2 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení (EU) č. 1308/2013 stanoví pravidla upravující mezinárodní obchod se zemědělskými produkty, která zahrnují též požadavky na zajištění účinného vymáhání formalit spojených s obchodováním.

(2) Na podporu účinného uplatňování nařízení (EU) č. 1308/2013 a za účelem zefektivnění spolupráce mezi příslušnými orgány by měl být zaveden elektronický systém pro bezpečné a spolehlivé vyřizování formalit spojených s obchodováním se zemědělskými produkty. Tento systém by se měl nazývat „Elektronickým systémem pro zemědělské necelní formality“ („ELAN“) a měl by být vytvořen jako nezávislý modul obchodního řídicího a expertního systému (TRACES) ([2]). V systému ELAN by měly být uchovávány a zpracovávány dokumenty potřebné pro splnění necelních formalit Unie spojených s obchodováním se zemědělskými produkty stanovených v prováděcích nařízení Komise (EU) 2016/1239 ([3]), (EU) 2020/761 ([4]), (EU) 2020/1988 ([5]) a (EU) 2023/2834 ([6]).

(3) Pro usnadnění spolupráce a zajištění hladké výměny informací mezi příslušnými vydávajícími orgány nebo subjekty a celními orgány by měl být systém ELAN propojen s jednotným portálem EU pro oblast celnictví zřízeným nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2399 ([7]).

(4) Vývoj systému ELAN vyžaduje přijetí odpovídajícího právního rámce, který jej bude upravovat.

([1]) Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/1715 ze dne 30. září 2019, kterým se stanoví pravidla pro fungování systému pro správu informací o úředních kontrolách a jeho systémových složek (nařízení o „IMSOC“) (Úř. věst. L 261 14.10.2019, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/1715/oj).

([3]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/1239 ze dne 18. května 2016, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o režim dovozních a vývozních licencí (Úř. věst. L 206, 30.7.2016, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/1239/oj).

([4]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/761 ze dne 17. prosince 2019, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, (EU) č. 1308/2013 a (EU) č. 510/2014, pokud jde o režim správy celních kvót s licencemi (Úř. věst. L 185, 12.6.2020, s. 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/761/oj).

([5]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/1988 ze dne 11. listopadu 2020, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 a (EU) č. 510/2014, pokud jde o režim správy celních kvót podle zásady „kdo dřív přijde, je dřív na řadě“ (Úř. věst. L 422, 14.12.2020, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1988/oj).

([6]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/2834 ze dne 10. října 2023, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o dovoz v odvětví rýže, obilovin, cukru a chmele (Úř. věst. L, 2023/2834, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2834/oj).

([7]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2399 ze dne 23. listopadu 2022, kterým se zřizuje jednotný portál Evropské unie pro oblast celnictví a mění nařízení (EU) č. 952/2013 (Úř. věst. L 317, 9.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2399/oj).

(5) Dokumenty, na něž se vztahuje systém ELAN, by měly být dovozní a vývozní licence stanovené v nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1237 ([8]) a v prováděcím nařízení (EU) 2016/1239, dokumenty vydané třetími zeměmi potřebné pro správu celních kvót stanovené v prováděcích nařízeních (EU) 2020/761 a (EU) 2020/1988 a dokumenty vydané třetími zeměmi, na něž se vztahuje prováděcí nařízení (EU) 2023/2834.

(6) Měla by být stanovena jasná pravidla pro přístupová práva k informacím poskytovaným systémem ELAN. Všechny vydávající orgány nebo subjekty by měly mít přístup k dokumentům, které vydaly. Vydávající orgány nebo subjekty by měly mít přístup k dokumentům vydaným jinými vydávajícími orgány nebo subjekty, pouze pokud to vyžadují příslušné právní předpisy Unie jako podmínku pro vydání dokumentů spadajících do jejich pravomoci. Komise by měla mít přístup ke všem dokumentům vystaveným v systému ELAN nebo zaslaným do tohoto systému, pokud jsou informace obsažené v každém dokumentu nezbytné k tomu, aby Komise mohla kontrolovat soulad s platnými pravidly Unie. Celní orgány by měly mít přístup ke všem dokumentům potřebným k výkonu svých činností kontroly. Vydávající orgány třetí země odpovídají za osobní údaje obsažené v dokumentech, které vydaly v síti ELAN nebo které předaly do systému.

(7) Informace obsažené v dokumentech vystavených v systému ELAN nebo do něj zaslaných by měly být uchovávány po omezenou dobu. Pro stanovení délky trvání této doby je třeba přihlédnout k nutnosti umožnit dohledání těchto dokumentů v systému, a to i po jejich použití nebo skončení platnosti, v případě občanskoprávních nebo správních sporů týkajících se těchto dokumentů nebo povinností, které z nich vyplývají. Považuje se za přiměřené stanovit tuto dobu na deset let počínaje posledním dnem platnosti dokumentu, nebo, není-li toto datum uvedeno a není-li poslední den platnosti stanoven příslušnými právními předpisy Unie, počínaje dnem, kdy byl dokument vydán. Aby byla zachována integrita dokumentu během doby uchovávání, měla by se na všechny údaje v něm obsažené, včetně osobních údajů, vztahovat stejná pravidla.

(8) Aby bylo zajištěno správné fungování sítě ELAN, musí systém zpracovávat osobní údaje, které jsou obsaženy v dokumentech a které umožňují identifikovat hospodářské subjekty a úřední osoby, které dokumenty vydávají, a osoby, které k nim mají přístup, jakož i zpracovávat osobní údaje získané interakcí uživatelů se systémem. Přestože toto nařízení neobsahuje výslovné odkazy na zásady ochrany osobních údajů stanovené v nařízeních Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ([9]) a (EU) 2018/1725 ([10]), jsou v něm tyto zásady zakotveny, zejména pokud jde o doby uchovávání osobních údajů, přístup k osobním údajům, zasílání a předávání osobních údajů a zabezpečení údajů.

(9) Požadavky povinné digitalizace dokumentů potřebných pro propuštění do volného oběhu a pro vývoz zemědělských produktů, na něž se vztahuje toto nařízení, mají dopad na transevropské digitální veřejné služby ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/903 ([11]). Proto bylo provedeno posouzení interoperability a výsledná zpráva bude zveřejněna na portálu Interoperabilní Evropa.

([8]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2016/1237 ze dne 18. května 2016, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o pravidla týkající se uvolnění a propadnutí jistot složených za tyto licence, a kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 2535/2001, (ES) č. 1342/2003, (ES) č. 2336/2003, (ES) č. 951/2006, (ES) č. 341/2007 a (ES) č. 382/2008 a kterým se zrušuje nařízení Komise (ES) č. 2390/98, (ES) č. 1345/2005, (ES) č. 376/2008 a (ES) č. 507/2008 (Úř. věst. L 206, 30.7.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2016/1237/oj).

([9]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([10]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([11]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/903 ze dne 13. března 2024, kterým se stanoví opatření pro vysokou úroveň interoperability veřejného sektoru v celé Unii (nařízení o interoperabilní Evropě) (Úř. věst. L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

(10) Evropský inspektor ochrany údajů byl konzultován v souladu s čl. 42 odst. 1 nařízení (EU) 2018/1725 a dne 26. března 2025 vydal své stanovisko.

(11) Toto nařízení by mělo vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*, aby bylo zajištěno správné uplatňování pravidel předtím, než bude ELAN k dispozici uživatelům pro účely testování.

(12) Toto nařízení by se mělo použít ode dne 15. července 2025, až bude podle článku 6 prováděcího nařízení Komise (EU) 2025/1272 ([12]) ELAN k dispozici pro testování. Ustanovení týkající se doby uchovávání dokumentů by se však měla použít pouze na dokumenty s právní hodnotou zpřístupněné v systému ELAN od 19. ledna 2026,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

1. Toto nařízení stanoví doplňující pravidla k nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o vytvoření a fungování Elektronického systému pro zemědělské necelní formality („ELAN“), který je propojen s jednotným elektronickým celním portálem Evropské unie pro výměnu certifikátů (CSW-CERTEX), jejž upravuje nařízení (EU) 2022/2399.

2. Komise vytvoří ELAN jako nezávislý modul obchodního řídicího a expertního systému (TRACES).

3. ELAN je propojen s příslušnými informačními systémy Komise, členských států a příslušných třetích zemí.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Toto nařízení se vztahuje na dokumenty používané ke splnění necelních formalit nezbytných pro obchodování s produkty spadajícími do odvětví uvedených v čl. 1 odst. 2 nařízení (EU) č. 1308/2013 se třetími zeměmi a upravuje zejména:

a) dokumenty, které mají být vystavovány v systému ELAN nebo do něj mají být zasílány;

b) práva na přístup do systému ELAN, a zejména povinnosti a práva Komise;

c) přístup k údajům obsaženým v dokumentech, které jsou dostupné v systému ELAN;

d) pravidla pro uchovávání dokumentů a maximální doby uchovávání údajů;

e) účel zpracovávání elektronických dokumentů uvedených v písmenu a).

2. Dokumenty uvedené v odstavci 1 se zpřístupní v elektronické podobě portálu EU CSW-CERTEX prostřednictvím elektronického propojení se systémem ELAN.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

a) „portálem EU CSW-CERTEX“ jednotný celní portál Evropské unie pro výměnu certifikátů, na nějž se vztahuje nařízení (EU) 2022/2399;

([12]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2025/1272 ze dne 6. května 2025, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o Elektronický systém pro zemědělské necelní formality („ELAN“) (Úř. věst. L, 2025/1272, 10.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1272/oj).

b) „systémem ELAN“ Elektronický systém pro zemědělské necelní formality, což je elektronický necelní systém Unie používaný pro správu dokumentů uvedených v článku 4;

c) „licencemi“ licence ve smyslu čl. 1 písm. a) nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/1237;

d) „systémem TRACES“ systém uvedený v čl. 133 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ([13]);

e) „vnitrostátními vydávajícími orgány“ orgány členských států příslušné k vydávání dokumentů uvedených v čl. 4 písm. a);

f) „vydávajícími orgány třetích zemí“ orgány zemí mimo Unii, které jsou příslušné k vydávání dokumentů uvedených v čl. 4 písm. b), c) a d);

g) „celními orgány“ celní správy členských států ve smyslu čl. 5 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 952/2013 ([14]).

Článek 4

Dokumenty zpřístupňované v ELAN

ELAN umožní vydávání, předávání, uchovávání a vyhledávání těchto dokumentů:

a) dovozních a vývozních licencí, na něž se vztahuje nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/1237 a prováděcí nařízení (EU) 2016/1239;

b) osvědčení o pravosti, osvědčení „Inward Monitoring Arrangement“ (IMA 1), osvědčení o způsobilosti, vývozních licencí a vývozních certifikátů, na něž se vztahují nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/760 ([15]) a (EU) 2020/1987 ([16]) a prováděcí nařízení (EU) 2020/761 a (EU) 2020/1988, s výjimkou vývozního osvědčení uvedeného v části C oddílu XIV.2 přílohy XIV prováděcího nařízení (EU) 2020/761 a osvědčení o inspekci uvedeného v části A přílohy II prováděcího nařízení (EU) 2020/1988;

c) osvědčení o původu požadovaných pro konkrétní celní kvóty podle příloh II až XII prováděcího nařízení (EU) 2020/761 a podle přílohy II prováděcího nařízení (EU) 2020/1988;

d) dokumentů vydaných třetími zeměmi, jak stanoví čl. 31 odst. 5 prováděcího nařízení (EU) 2020/1988;

e) osvědčení o pravosti pro rýži Basmati, jak stanoví článek 9 prováděcího nařízení (EU) 2023/2834.

([13]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EU) č. 1151/2012, (EU) č. 652/2014, (EU) 2016/429 a (EU) 2016/2031, nařízení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a směrnic Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, směrnic Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS (Úř. věst. L 95, 7.4.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj).

([14]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

([15]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/760 ze dne 17. prosince 2019, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o pravidla pro správu dovozních a vývozních celních kvót podléhajících licencím, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o složení jistoty v rámci správy celních kvót (Úř. věst. L 185, 12.6.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/760/oj).

([16]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/1987 ze dne 14. července 2020, kterým se doplňují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o složení a uvolnění jistot v rámci správy celních kvót na základě časového pořadí podání žádostí (Úř. věst. L 422, 14.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/1987/oj).

Článek 5

Povinnosti a práva Komise

1. Komise zajistí fungování, údržbu, podporu a veškerou nezbytnou aktualizaci nebo vývoj systému ELAN a infrastruktury IT jeho složek.

2. Komise má přístup ke všem dokumentům dostupným v systému ELAN v rozsahu nezbytném ke sledování výměny údajů, informací a dokumentů, které jsou do něj vkládány nebo jsou v něm vystavovány, za účelem zjištění případného nesouladu s příslušnými právními předpisy Unie použitelnými na dokumenty, na něž se vztahuje toto nařízení.

Článek 6

Přístup k údajům, informacím a dokumentům v systému ELAN

1. Každý vnitrostátní vydávající orgán, vydávající orgán třetí země a orgán nebo subjekt příslušný k vydávání osvědčení o shodě má přístup k údajům, informacím nebo dokumentům, které v systému ELAN vystavil nebo je do něj zaslal, jakož i k dokumentům vydaným pro potřeby hospodářských subjektů se sídlem na území, na něž se vztahuje jejich pravomoc, nebo k dokumentům předaným těmto subjektům.

2. Vnitrostátní vydávající orgány, vydávající orgány třetí země a orgány nebo subjekty příslušné k vydávání osvědčení o shodě mohou dokumenty uvedené v odstavci 1 zrušit nebo opravit, pokud to umožňují pravidla Unie platná pro konkrétní dokument a v mezích stanovených v těchto pravidlech.

3. Vnitrostátní vydávající orgány mají přístup k dokumentům vydaným vydávajícími orgány třetí země, které jsou podmínkou pro vydání dovozní licence. Vnitrostátní vydávající orgány změní status těchto dokumentů v systému ELAN, vyžadují-li to platné právní předpisy Unie.

4. Celní orgány členských států mají přístup ke všem dokumentům dostupným v systému ELAN, které jsou nezbytné pro kontroly zboží předloženého k propuštění do volného oběhu v Unii nebo k vývozu, jak vyžadují platné právní předpisy Unie.

5. Aniž je dotčeno právo Komise na přístup podle čl. 5 odst. 2 a přístupová práva vnitrostátních vydávajících orgánů podle odstavce 3 tohoto článku, orgány a subjekty, které se nepodílely na vytvoření nebo předání údajů, informací nebo dokumentů v systému ELAN, nebo nejsou celními orgány podílejícími se na propuštění dotčeného zboží do volného oběhu v Unii nebo k vývozu, nemají k těmto údajům, informacím nebo dokumentům přístup.

6. Příslušné orgány třetích zemí mají přístup do systému ELAN v souladu s články 9 a 11 prováděcího nařízení (EU) 2019/1715.

Článek 7

Doba uchovávání dokumentů

1. Dokumenty se uchovávají v systému ELAN po dobu nejvýše deseti let buď od posledního dne jejich platnosti, nebo, pokud příslušné právní předpisy Unie nestanoví poslední den platnosti dokumentu, ode dne, kdy byly vydány.

2. Za účelem zachování integrity dokumentů uchovávaných v ELAN se v ELAN a ve vnitrostátních systémech členských států uchovávají příslušné údaje týkající se elektronických podpisů, elektronických pečetí, časových razítek a elektronických výměn po dobu nejvýše deseti let od konce doby uchovávání uvedené v odstavci 1.

3. Osobní údaje z licencí, osvědčení a dalších dokumentů uvedených v článku 4 se uchovávají v systému ELAN a ve vnitrostátních systémech členských států po dobu nejvýše deseti let buď od posledního dne platnosti příslušného dokumentu, nebo, pokud příslušné právní předpisy Unie nestanoví poslední den platnosti dokumentu, ode dne, kdy byl příslušný dokument vydán.

4. Pokud je během desetileté doby uchovávání uvedené v odstavci 1 podáno odvolání nebo zahájeno správní nebo soudní řízení na základě dokumentů ELAN, nebo pokud dokumenty ELAN představují důkaz, mohou být tyto dokumenty uchovávány až do výsledku odvolacího nebo správního či soudního řízení, podle toho, co nastane později. Za tímto účelem mohou členské státy požadované dokumenty dohledat a použít před soudem. Jakmile jsou příslušné postupy dokončeny a příslušný rozsudek nebo rozhodnutí jsou právně závazné, členské státy takto získané dokumenty ihned vymažou.

Článek 8

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 15. července 2025.

Článek 7 se však použije ode dne 19. ledna 2026.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 6. května 2025.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN